

ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ — ΙΟΥΝΙΟΣ

1940

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ & ΣΙΑ Α.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
46 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 46
ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

νητικῶς, γιὰ νὰ δηλώσῃ τὸν ἐξαιρετικὰ φιλάργυρο. Συνεπῶς δὲν ἀπαντᾷ παρὰ μόνον στὸ γ' πρόσωπο: « αὐτὸς δὲν ἀγγερίζει! ».

Μὲ πολλή ἐκτίμηση
ΤΟΥΛΑ ΠΑΠΑΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ὁ « Ἐκπαιδευτικὸς Ὀμιλὸς » Ἰωαννίνων.

Ἀγαπητὴ μου « Νέα Ἔστια »,

Διάβασα τὸ τεύχος σου τὸ ἀφιερωμένο στὰ Πενητάχρονα τοῦ Δημοτικισμοῦ καὶ σταμάτησα στὸ ἀρθρο τοῦ κ. Α. Δελμούζου « Ὁ Δημοτικισμὸς καὶ ἡ ἐπίδρασή του στὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία ». « Πρέπει — γράφει ὁ κ. Δελμούζος — νὰ ξεχωρίσωμε λιγοστὰ ἰδρύματα μὲ γενικώτερη καὶ βαθύτερη ἀλλαγὴ ». Καὶ μιλεῖ γιὰ τὸ Ἀνώτερο Παρθεναγωγεῖο Βόλου, γιὰ τὸ Μαράσειο Διδασκαλεῖο καὶ γι' ἄλλα ἰδρύματα. Μὰ νομίζω πὼς δίπλα σ' αὐτὰ ἀξίζει ν' ἀναφερθῆι καὶ τὸ λαμπρὸ σωματεῖο « Ἐκπαιδευτικὸς Ὀμιλὸς » ποῦ ἰδρύθηκε στὰ Γιάννενα τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1924 μὲ σκοπὸ καὶ πρόγραμμα τὴν ἐξάπλωσιν τῆς Δημοτικῆς. Τὸ πρῶτο Διοικητικὸ του Συμβούλιον ἀποτελέσθηκε ὡς ἑξῆς: Χρήστος Σούλης, Μ. Ἀλεξανδρόπουλος (καθηγητῆς), Χρήστος Χρηστοβασιλῆς, Γεώργιος Κατζίης (δημοσιογράφοι) καὶ Κ. Σφάγγος (δημοδιδάσκαλος).

Μὲ τὴν ἰδρυση τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ σωματείου ὅλη ἡ πνευματικὴ Ἡπειρος σηκώθηκε στὸ πόδι. Ἔγινε κάτι τὸ παρόμοιον ποῦ εἶχε γίνει τὸ 1908 στὸ Βόλο.

Μὲ ἐκτίμηση
ΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΑΣ

Ἡ εἰκονογράφησις τοῦ τεύχους

Ὁ « Ἐπιγραφὸς » ποῦ δημοσιεύεται ἐκτὸς κειμένου στὸ τεύχος τοῦτο, εἶναι ἔργο τοῦ μεγάλου Φλαμανδοῦ ζωγράφου Van Dyck (1599-1641) καὶ βρίσκεται στὴ Βιέννη. Οἱ προσωπογραφίαι τοῦ Ρομαίν Ρολλάν, τοῦ Μπετόβεν καὶ τοῦ Βάικονος, καθὼς καὶ οἱ εἰκόνες τῶν διηγημάτων « Ὁ Σκάρος » καὶ « Τὸ τρίτο δῶρον » καὶ τῆς νουβέλλας « Ἡ λαίδη Μάκβεθ ἀπὸ τὸ χωριὸ Μτσένσκη », εἶναι ἔργα τοῦ κ. Τάσσου.

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Τέσσερις ἀξιοσημειώτες παραστάσεις.

Βασιλικὸ Θέατρο: Χέρμαν Μπάρ, « Τὸ Κοντσέρτο », τρίπρακτὴ κωμῶδια. — Ἰακίνθου Μπεναβέντε, « Τὰ δημιουργηθέντα συμφέροντα », κωμῶδια σὲ πράξεις τρεῖς καὶ πρόλογο. — Γιουτζίν Ο' Νήλ, « Πέρα ἀπ' τὸν δρίζοντα ». — Θέατρο « Ρέξ », θίασος Κοτοπούλη: « Μιὰ γυναῖκα χωρὶς σημασία », ἔργο σὲ τέσσερις πράξεις.

Τὸ Βασιλικὸ Θέατρο συνειδητοποίησε ἐπιτέλους φέτος, ὅτι σάν κρατικὸ ἐπιχορηγημένον θέα-

τρο, ποῦ πρέπει νὰ εἶναι κι' ἓνα σχολεῖο κι' ἓνα μουσεῖο τῆς θεατρικῆς τέχνης, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ποικίλλει συχνὰ τὸ πρόγραμμά του. Πολλὲς φορὲς εἶχα διαμαρτυρηθῆι γιὰ τὴ μέθοδον ποῦ ἀκολουθοῦσε ἴσαμε τώρα, νὰ παρουσιάζει, ὅπως τὰ ἐλεύθερα θέατρα, συνέχεια γιὰ ἑβδομάδες κάθε ἔργο ποῦ ἀνέβαζε. Ὁ ἐπαρχιώτης ποῦ ἔρχεται στὴν πρωτεύουσα πρέπει στὸ διάστημα τῆς διαμονῆς του νὰ μπορέσει νὰ παρακολουθῆσει ἀρκετὰ παραστάσεις, μὰ κι' ὁ Ἀθηναῖος ποῦ θέλει νὰ ξαναδῆ ἓνα ἔργο ποῦ τοῦ ἄρεσε καὶ τὸν ἐνδιέφερε, ἢ ποῦ δὲν τὸ εἶδε ὅταν πρωτοανεβάστηκε, εἴτε γιὰτὶ ἀπουσίαζε, εἴτε γιὰτὶ ἦταν ἀρρωστος, εἴτε γιὰτὶ ἦταν ἀκόμα τότε πολὺ παιδί, καὶ τώρα μόνον μεγάλωσε, καὶ θέλει νὰ τὸ παρακολουθῆσει, πρέπει νὰ ἔχει συχνὰς εὐκαιρίας νὰ ἰκανοποιῆσει τὴν ἐπιθυμίαν του, νὰ συμπληρώσει τὴ θεατρικὴν του μόρφωσιν. Τὸ Βασιλικὸ Θέατρο ἴσαμε φέτος σπανιώτατα ξαναέβαζε ἀκόμα καὶ τίς μεγαλύτερας του ἐπιτυχίας στὸ διάστημα τῆς χρονιάς παρουσίαζε ἐλάχιστα, τέσσερα ἢ πέντε, καινούργια ἔργα. Εἶχε δηλαδὴ ἐντελῶς ἀπομακρυνθῆι ἀπὸ τὸ σκοπὸν του. Καὶ φέτος, δυστυχῶς, δὲν πρόκειται νὰ ἀλλάξει κάθε μέρα τὸ πρόγραμμά του, ὅπως γίνεται σ' ὅλα τὰ κρατικὰ θέατρα τῶν ἄλλων πρωτευουσῶν, ἀναγγέλλει ὁμῶς σειρὰ ἀπὸ ἐπαναλήψεις καὶ δέκα ὡς δώδεκα καινούργια ἔργα. Πλησιάζει πιά πολὺ στὸν προορισμὸν ποῦ πλησιάζει πιά νὰ γίνει, ὅπως ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν, ἓνα θέατρο ρεπερτορίου. Τὸ σύστημα αὐτὸ ἔχει κι' ἓνα ἄλλο πλεονέκτημα τοῦ ἐπιτρέπει νὰ μὴν ἀνεβάζει μόνον ἀπόλυτα ἀναγνωρισμένα ἀριστουργήματα. Μέσα στὰ 10-12 καινούργια ἔργα, μερικὰ μποροῦν, χωρὶς νὰ στεροφῶνται βέβαια λογοτεχνικῆς, πνευματικῆς καὶ ψυχολογικῆς ἀξίας, νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ τὰ ἔργα ἐκεῖνα ποῦ θὰ ζήσουν αἰώνια, ἀλλὰ ποῦ εἶναι ἀπαραίτητο νὰ τὰ γνωρίσει κι' αὐτὰ ὅποιος ἐνδιαφέρεται νὰ παρακολουθῆσει ὅλη τὴν ἐξέλιξιν τῆς θεατρικῆς παραγωγῆς. Ἡ Τέχνη δὲν προβάλλει μόνον μέσ' ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα διάφορα δευτερεύοντα ἔργα συντείνουν κι' αὐτὰ στὸ νὰ ἀναδειχθῆι ἡ δύναμις τῆς ἀνθρώπινης δημιουργίας.

***

Τὸ « Κοντσέρτο » τοῦ Μπάρ, ἑνὸς Βιεννέζου συγγραφέα σχεδὸν ἀγνωστοῦ ἴσαμε τώρα στὴν Ἑλλάδα, — νομίζω ὅτι μόνον αὐτὸ τὸ ἴδιον τὸ « Κοντσέρτο » τοῦ παίχτηκε ἐδῶ, εἶναι τώρα πολλὰ χρόνια, ἀπὸ τὸ θίασον τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν, ποῦ ἂν καὶ κατέβαλλε μιὰ πολὺ ἀξιόλογη καὶ ἐνδιαφέρουσα προσπάθεια νὰ ἐμφανισθῆι σὰ θέατρο τέχνης, ἔπαιζε συνήθως μπροστὰ σὲ ἄδεια καθίσματα, — ἀνήκει στὰ δευτερεύοντα αὐτὰ ἔργα. Εἶναι μιὰ κωμῶδιον χωρὶς μεγάλη πνοή, χωρὶς ἐξαιρετικὴ πρωτοτυπία, ἀλλὰ πολὺ καλοχτισμένη καὶ καλογραμμένη. Ὁ διάλογος ἔχει ὕψος καὶ εἶναι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος δρασερός, ζωηρὸς κι' ἐξυπνος: οἱ σκηνὲς ἀλληλοδέονται σφιχτὰ, καὶ μόνον στὸ τέλος εἰσχωροῦν κάποια μακρὰ καὶ κάποιες περιττολογίαι. Οἱ χαρακτήρες δὲν ἔχουν τίποτα τὸ συμβατικόν,